

Amy et skridt nærmere besøg i Etiopien

Socialministeriet fastslår, at anbragte adoptivbørn har ret til kontakt med den oprindelige familie - Holbæk Kommune er stadig i tvivl om, om det gælder for Masho.

ADOPTION

Amy fra Næstveds mest brændende ønske er at få lov til at besøge sin mor og søster i Etiopien.

Siden hun som knap tiårig kom til Danmark fra Etiopien, har hun været meget igennem: en mislykket adoption, anbringelse, plejefamilie, tvangsfjernelse og en hårdhændet tvangsflytning til en døgninstitution.

DORRIT SAIEZ

I dag bor hun hos sin plejefamilie, men Amy mener fortsat, at hendes rigtige mor er i Etiopien, og selv om hun har fået lov til at skrive breve, drømmer hun stadig mere end noget andet om at komme på besøg i hjemlandet.

Plejeforældrene er parate til at rejse med hende, men det kræver en tilladelse fra Næstved Kommune, som - så vidt Politiken erfarer - længe har været i færd med at undersøge, om de kan give tilladelsen uden om Amys adoptivforældre.

Nu fastslår Socialministeriet, at hendes ret er beskyttet af menneskeretskonventionen samt af anbragte børns ret til kontakt med deres netværk.

Centerchef for Børn og Unge Thomas Carlsen fra Næstved Kommune skriver i et svar på Politikens henvendelse:

»Vi modtager med glæde Ankestyrelsens Familieretsafdelings udtalelse og dermed den afklaring af de gældende regler, der følger af den. Vi sætter pris på en afklaring, så vi kan sikre børn og forældre deres rettigheder utvetydigt. Skulle Ankestyrelsens udtalelse føre til, at vi skal ændre praksis i konkrete sager, vil vi ændre den med det samme.

Politiken har forgæves søgt at indhente en kommentar fra Amys adoptivforældre.

Gælder - måske - også Masho

Men også for et andet landskendt etiopisk adoptivbarn, den i dag niårige Masho fra filmen 'Adoptionens pris', kan Ankestyrelsens nye udtalelse gøre en forskel. Masho bor fortsat på en døgninstitution, mens Holbæk Kommune på 6. måned

undersøger, hvad der skal ske med hende. Politiken har ikke kunnet få oplyst, om Masho selv er blevet spurgt, om hun ønsker at se sine etiopiske forældre igen.

Børn og unge-chef i Holbæk Helle Mariager har også læst notatet fra Ankestyrelsen, men mener fortsat, at det er uklart, hvordan kommunen skal handle i forhold til Masho.

»Jævnfør det, der foreligger, så vil kommunen i visse tilfælde kunne træffe beslutning om, at anbragte adoptivbørn skal kunne få kontakt med biologiske forældre - og det er netop i forhold til de »vise tilfælde«, hvor det fortsat er uklart for os, og derfor bliver kommunerne nødt til at afvente en mere klar formulering», skriver hun og tilføjer: »Det er på flere måder ny jord, vi betræder, i forhold til om adoptivbørn har mulighed for at få kontakt med biologiske forældre.

Organisationen Børns Vilkår har hele ti-

Sådan ville man aldrig vurdere, hvis der var tale om et anbragt dansk barn

Jette Wilhelmsen, Børns Vilkår

»Jeg synes, det er meget tydeligt. Jeg får opfattelsen af, at det igen er hensynet til adoptivforældrene, der vejer tungest. Men vores formålsparagraf i serviceloven siger klart, at det altid skal være barnets tarv, der vægtes.

Hvad hvis kommunen vurderer, at Masho vil blive mere forvirret af at få genåbnet kon-

den vurderet, at begge de anbragte adoptivbørn har ret til kontakt med deres biologiske familie, fordi de udgør en del af børnenes netværk. Specialkonsulent Jette Wilhelmsen forstår ikke, hvorfor Holbæk Kommune finder det så uklart.

takten med sine etiopiske forældre?

»Sådan ville man aldrig vurdere, hvis der var tale om et anbragt dansk barn. Jeg er enig i, at det er ikke nemt, og hun skal ikke håndtere det alene - det kræver, at man står ved siden af og hjælper hende. Jeg vil vove at påstå, at man dækker sig ind under sådan nogle argumenter, fordi man også synes, det er svært i forhold til de voksne», siger Jette Wilhelmsen.

Lektor i socialret Stine Jørgensen er heller ikke enig i, at det skulle være så uklart. »Børn, der har haft en relation til deres biologiske forældre, har en ret til at opretholde dette familieliv, og det må staten understøtte», siger hun.

Så vidt Politiken erfarer, er Mashos adoptivforældre imod kontakt mellem Masho og hendes biologiske familie, men heller ikke de har ønsket at svare på vores henvendelse.

dorrit.saietz@pol.dk

Adoptivbørn: Ret til familiekontakt

Socialministeriet har set loven efter og fastslår, at biologiske forældre og børn som udgangspunkt ikke skilles af adoption.

DORRIT SAIEZ

For en måned siden mødte fire etiopiske mødre op på den danske ambassade i Etiopiens hovedstad, Addis Abeba, for at klage over den måde, de var blevet lokket til at bortadoptere deres børn til Danmark på.

Nu fastslår en ny udtalelse fra Ankestyrelsens Familieretsafdeling under Socialministeriet, at disse mødre har ret til at søge om kontakt med deres børn i Danmark, og at myndighederne skal behandle ansøgningen ud fra barnets tarv, selv om adoptivforældrene modsætter sig.

»Retten for et adoptivbarn og dets oprindelige forældre til at opretholde et familieliv, som var etableret før adoptionen, i form af kontakt med hinanden (er) som udgangspunkt beskyttet af artikel 8 i den europæiske menneskeretskonvention, konkluderer Ankestyrelsen blandt andet.

Retten kan dog begrænses, men der skal børnefaglige argumenter til.

Når børn adopteres til Danmark fra udlandet, har man hidtil som udgangspunkt regnet med, at forholdet til den oprindelige familie var lukket og afsluttet. I hvert fald indtil barnet bliver voksent og eventuelt selv søger kontakt med sine rodter.

For eksempel skriver Statsforvaltningen i Midtjylland på sin hjemmeside om adoption, at »I praksis betyder det, at man tager et barn til sig og får de samme rettigheder og forpligtelser som ethvert forældrepar har for et barn, de selv har sat i verden».

Den ny udtalelse fastslår utvetydigt, at et bortadopteret barn, der er anbragt uden for hjemmet, har ret til samvær og kontakt med sine oprindelige forældre, også selv om adoptivforældrene modsætter sig.

Det kan få konkret betydning for børn som Amy og Masho, der har været igennem adoptioner, som er brudt sammen, og som i dag begge er anbragt uden for adoptivforældrenes hjem.

Barnet skal hjælpes

Men også de adoptivbørn, der stadig er hos deres nye forældre, har bevaret retten til et familieliv med den oprindelige familie, slår redegørelsen fast.

Den ret er nemlig beskyttet af den europæiske menneskerettighedskonvention.

Ifølge lektor i socialret Stine Jørgensen fra Københavns Universitet omfatter menneskeretskonventionens familiebegræb og ret til privatliv tilmed langt mere end kun de biologiske forældre.

»Den omfatter også andre følelsesmæssige relationer og indfortolker også bedsteforældre, søskende og plejeforældre i retten til familieliv. Man kan ikke udviske barnets historie og slet ikke i en virkelighed, hvor børn får flere rettigheder, og hvor oplysninger om biologisk ophav bliver mere tilgængelige», siger hun.

I praksis er det dog ikke enkelt for et adoptivbarn selv at søge samvær med sin oprindelige familie, fremgår det af redegørelsen. Det er nemlig ikke barnet selv, der kan indgive en ansøgning, men de biologiske forældre i udlandet, der skal søge. De danske myndigheder har dog pligt til at rådgive barnet og hjælpe med at finde oplysninger, så barnet kan anmode forældrene om at indgive ansøgningen.

»Det bliver svært for mindre børn at bruge denne her ret, men halvstore børn vil kunne gøre det, og de skal have hjælp til det», vurderer Stine Jørgensen.

Det var en aktivistorganisation ved navn Against Child Trafficking, som hjalp

MØDRE SØGER BØRN.

Etiopiske kvinder, som har afgivet børn til adoption i Danmark, har følt sig ført bag lyset, og flere af dem opsøgte den danske ambassade i Addis Abeba for at klage. Det er Amys mor forrest til venstre. Arkivfoto: Rasmus Sønderriis

de etiopiske kvinder med at opsøge ambassaden, og som har hjulpet blandt andet indiske forældre til at søge efter deres bortadopterede børn.

Åbne sluser for adoption

I praksis er det dog langtfra sikkert, at en strøm af forældre i fjerne lande vil benytte muligheden for at søge at genoptage kontakten med deres børn.

Lene Myong peger på, at især forældre, som er fattige og analfabeter, er afhængige af, at de danske myndigheder oplyser dem om deres rettigheder.

»Hvis de ikke får støtte, kan retten hurtigt blive en tom gestus. På den anden side vil vi helt sikkert se mere aktivisme i forhold til de her spørgsmål. Den foregår allerede rigtig mange steder, for eksempel i Etiopien og Sydkorea, og jeg har kun grund til at tro, at den vil vokse», siger hun.

Arun Dohle fra ACT synes som udgangspunkt, at det er fremragende, at Danmark nu anerkender retten til familieliv i den europæiske menneskerettighedskonvention, også for adopterede.

»Men hvad betyder det? Kan børnenes forældre nu emigrere til Danmark? Får de ret til familiesammenføring på linje med andre mennesker, så de kan leve deres familieliv i Danmark», spørger han.

Også Lene Myong fra Aarhus Universitet advarer mod utilsigtede virkninger af en større åbenhed, for at biologiske familier kan bevare kontakten med deres børn. Dermed bliver det nemlig endnu mere attraktivt for fattige familier at sende deres børn på det, de opfatter som et midlertidigt uddannelsesophold i et rigt land.

»Selvfølgelig kan denne her mulighed misbruges til at høste flere børn», siger hun med henvisning til afsløringerne af, at »børnehøstere' overtalte etiopiske forældre til at afgive deres børn.

»Det er også derfor, der er brug for en principiel diskussion af, hvad adoption bliver brugt til».

Man kan ikke udviske barnets historie, og slet ikke i en virkelighed, hvor børn får flere rettigheder, og hvor oplysninger om biologisk ophav bliver mere tilgængelige

Stine Jørgensen, Københavns Universitet

KÆMPE LAGERSALG
PÅ UDVALGTE MÆRKEVARER
STARTER FREDAG DEN 10/5

aida daily design | eb erik bagger danmark | eva | CASA | GEORG JENSEN

OB JENSEN™ | FISKARS® | WÜSTHOF®

SPAR 69%

OBH NORDICA | BRAUN | SPAR 58%

ROSENDAL COPENHAGEN | JENSEN | SPAR 75%

JACOB JENSEN™ | eva | CASA | COOK & BAKER

LE CREUSET | nuance | SPAR 80%

LENE BJERRE | men | OBH NORDICA | GEORG JENSEN

KE | SPAR 75%

CASA | LE CREUSET

OBH NORDICA | men | SPAR 65%

ROSENDAL COPENHAGEN | GEORG JENSEN | SPAR 59%

BRAUN | SPAR 70%

JACOB JENSEN™ | ROYAL COPENHAGEN | WÜSTHOF®

nuance

BESØG OS I DIN LOKALE IMERCO BUTIK OG SE VORES STORE LAGERSALG

IMERCO
Appetit på livet

Tilbuddene gælder så længe lager haves. Priserne er inkl. 25% moms. Der tages forbehold for pris- og afgiftsændringer, trykfejl, manglende leverancer samt udsolgte varer.